

MUZEUM STŘEDNÍCH BRD, 338 45 STRAŠICE 405

**AREÁL ZÁŽITKOVÉ A POZNÁVACÍ TURISTIKY STŘEDNÍ
PODBRDSKO, STRAŠICE**



VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA R. 2011



STRAŠICE, ÚNOR 2012

Obsah

1. Úvod	2
2. Organizační struktura, pracovníci muzea	3
3. Stav projektu Areálu zážitkové a poznávací turistiky Střední Podbrdsko, Strašice, ROP NUTS II – Jihozápad	3
4. Stav budov, zahrady a jejich údržba v r. 2011	3
5. Sbírkotvorná činnost muzea	5
6. Výzkumná činnost	7
7. Badatelský a ostatní odborný servis, poskytování informací dle zák. č. 106/1999 Sb.....	8
8. Další vzdělávání pracovníků muzea	8
9. Účast na kongresech, konferencích, symposiích a odborných seminářích.....	9
10. Návštěvnost muzea	10
11. Návštěvnost ubytovny	11
12. Prezentace práce Muzea Středních Brd	12
13. Činnost muzea v rámci Asociace muzeí a galerií	16
14. Webové stránky muzea.....	16
15. Publikační činnost.....	17
16. Přehled médií, která v r. 2010 referovala o Muzeu Středních Brd	19



1. Úvod

V roce 2011 Muzeum Středních Brd vstoupilo do třetího roku svého faktického života. V tomto roce již neprobíhaly žádné stavební práce a muzeum se tak zdánlivě mohlo naplno věnovat svým posláním, pro něž bylo zřízeno. Bohužel byl tento rok také výrazně negativně ovlivněn dlouhodobým onemocněním vedoucího muzea a kurátora jeho sbírek RNDr. Martina Langa, takže některé práce spočívající zejména v dalším precizování a prohlubování evidenční, výzkumné a pedagogické činnosti musely být z tohoto důvodu redukovány. Nehledě na to se však muzeu jako celku dařilo, což se projevilo mj. řadou velmi úspěšných akcí. Namátkou jmenujme první Muzejní noc s regionálním historickým tématem, dobře obsazenou dětskou znalostní soutěž, výbornou prezentaci v rámci celorepublikového Rožmberského roku, účast na veletrhu ITEP 2011, bohatou publikační činnost a řadu dalších.

Muzeum si proto právem zaslouží celkové hodnocení jako sice personálně nevelké, ale plně stabilní a dobře fungující instituce. Naplňuje tak původní záměry svého zřizovatele, Obce Strašice, jehož se organizačně již stalo zcela funkční složkou.

Muzeum se bez problémů přeneslo i přes určitá finanční omezení vyplývající z počátků další všeobecné hospodářské stagnace. Nezdařilo se získat potřebnou dotaci ze státního rozpočtu na stavbu tolik potřebných depozitářů pomocí rekonstrukce historické vojenské dřevostavby, ani dotaci z kraje na stavbu přístřešků pro některé exponáty externích expozic. Nicméně, i v improvizovaných poměrech muzeum stále pokračuje v důležité akviziční činnosti, ačkoliv má stále větší problémy s umístěním větších a hmotnějších sbírkových předmětů, jako např. zemědělských strojů. Přesto budeme i v r. 2012 usilovat o získání grantů na výstavbu tolik důležitou pro další rozvoj.

Naproti tomu se dále zvyšuje odbornost pracovníků muzea. Rokem 2012 bude tým kmenových zaměstnanců již plně kvalifikovaným pro muzejní práci. Muzeum se začalo podílet i na ediční činnosti, kdy v rámci Odboru kultury a ve spolupráci s externím nakladatelstvím začala naplno fungovat Brdská edice, jejímž posláním je především populární formou propagovat kulturní dědictví regionu.

Velmi významně muzeum zasáhlo do celospolečenského dění v souvislosti s plánovaným zrušením Vojenského újezdu Brdy. Podílelo se zejména na vypracování návrhů státním rezortům obrany, životního prostředí a vnitra na ochranu přírodního bohatství a kulturního dědictví i na nové administrativní uspořádání uvnitř vojenského prostoru při jeho přeměně v civilní území. Uspořádalo i odborný seminář na toto téma, který byl kromě odborníků otevřen i široké veřejnosti.

Podílelo se odborně a poradensky i na externích akcích, prováděných jinými subjekty.

Předpokládáme, že se i v roce 2012 Muzeum Středních Brd opět prokáže jako plně funkční a veřejně přínosné regionální kulturní a vědecké pracoviště.



ROŽMBERSKÝ ROK

2. Organizační struktura, pracovníci muzea

Statutárním zástupcem Muzea Středních Brd je starosta obce Strašice, jímž byl v roce 2011 pan Jiří Hahner, který tuto funkci vykonával již třetím rokem. V rámci struktury obce je muzeum zařazeno jako složka pod Odbor kultury Obecního úřadu, v jehož čele stojí Mgr. Tomáš Makaj.

Samo muzeum řídí vedoucí RNDr. Martin Lang, který zároveň vykonává funkci manažera projektu ROP, na základě jehož dotace muzeum fyzicky vzniklo. M. Lang má dále funkci kurátora muzejní sbírky a vědeckého pracovníka. Pro muzejní práci je vybaven osvědčením Školy muzejní propedeutiky AMG ČR. Jako další vědecký pracovník působí v muzeu Mgr. Tomáš Makaj, který je zaměřený na oblast regionální historie a militárií. Rovněž disponuje atestem Školy muzejní propedeutiky AMG ČR. Coby dokumentátorka a pracovnice Informačního centra pracuje v muzeu paní Renata Převrátilová, jejíž základní náplní práce je péče o sbírky. Kromě muzejní práce obsluhuje i Turistickou ubytovnu v Areálu zážitkové a poznávací turistiky.

Jako průvodci a dozorčí služba v muzeu pracují na smlouvu o provedení prací pánové PhDr. Josef Buřič a Ing. Václav Jiříčka. Externě, jako správce muzejního webu, spolupracoval Mgr. Martin Weber.

Externí spolupracovníci, kteří v r. 2011 fungovali jako dobrovolníci, se rekrutují převážně ze spolupracujícího občanského sdružení Brdský muzejní spolek. Dobrovolnou práci pro muzeum odvedli zejména p. Petr Matějka, Vladimír Hitman, Ing. Milan Korba, Mgr. Jana Bělová.

Muzeum užívá jako své logo tzv. Brdskou vložku, na níž má autorské svolení p. Jana Čáky.

3. Stav projektu Areálu zážitkové a poznávací turistiky Střední Podbrdsko, Strašice, ROP NUTS II – Jihozápad

Muzeum fyzicky vzniklo především díky dotaci z Regionálního operačního programu (ROP) NUTS II – Jihozápad, financované převážně z prostředků Evropské unie, příspěvku Plzeňského kraje a obecního rozpočtu. Z tohoto důvodu je Obec Strašice povinná předkládat po dobu pěti let od schválení výsledku projektu a proplacení dotace Monitorovací zprávu, jejímž účelem je především sledovat kontinuitu a funkčnost objektů, na něž byla dotace uvolněna.

Monitorovací zpráva byla odevzdána včas a v požadovaném termínu, drobné nedostatky zjištěné při kontrole poskytovatelem byly operativně odstraněny. Na monitorovací zprávě se podíleli J. Hahner, J. Hladová, M. Lang a J. Miščíková. Zpráva byla předána elektronicky formou vyplnění dat v programu BENEFIT. Její výpis je archivován na Obesním úřadu Strašice.

4. Stav budov, zahrady a jejich údržba v r. 2011

Ačkoliv muzejní budovy jsou téměř nové a stále se na ně vztahuje záruka zhotovitele stavby, vyskytlo se právě několik záručních vad. V loňském roce byly opraveny střešní protisněhové zábrany na střeše objektu Vila. Shodná závada se projevila i na objektu bývalých ubikací, zvláště na jižní straně. Vadu způsobuje nekvalitní plech i spojovací materiál, který nevydrží tíhu sněhu, ohýbá a trhá se. Věc řeší stavební oddělení OÚ s dodavatelem.

V suterénu objektu Vila v rohu expozice archeologie a starších dějin došlo k poškození omítky a malby vlivem ojedinělých průsaků vody při intenzivních deštích. Také tato závada je v řešení s dodavatelem.

Jinak je možno konstatovat, že stav budov je až na vyjmenované závady řádný a odpovídající dvou až tříletému stáří objektů.

Na zahradě byla v loňském roce dokončena úprava jezírka násypem po obvodu zpevněným palisádou a s aplikací kačírkového povrchu. V jezírku byly vysazeny lekníny a postupně je okrášlí další vodní flóra s důrazem na výskyt v regionu. Stav zahrady je dobrý, okrasná vegetace nedoznala žádné újmy, dobře se uchytily stromové sazenice, jimiž bylo doplněno miniarboretum.

Koncem roku byly opuštěny bytové prostory v objektu Vila, které dosud využíval zaměstnanec muzea. Vedoucí muzea rozhodl požádat Radu obce o vynětí těchto prostor z obecního bytového fondu, aby mohly být využity ke zvýšení kapacity často nepostačujících prostor pro příležitostné výstavy a rozšířit tak Výstavní síň muzea.



5. Sbírkotvorná činnost muzea

Evidence, akvizice, periodická inventarizace

V letošním roce byla muzejní sbírka obohacena o celkem 23 nových přírůstků zapsaných do Přírůstkové knihy v prvním stupni evidence. K nim náleží předměty z historie zemědělství, numismatika, montánní historie, všeobecné historie, mineralogie a militária. Byla zahájena roční periodická inventarizace sbírek, při níž bylo zrevidováno celkem 16 evidenčních čísel. Z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti kurátora sbírky musely být evidenční a inventarizační práce omezeny a dluh, který muzeum má v tomto ohledu, bude vyřešen v příštím roce.

Velmi pěkným přírůstkem je malá mechanická čistička obilí, která se stala součástí expozice „Chléb, mléko a med“. Pro vysokou zachovalost, včetně firemních štítků mohla být vystavena v nálezovém stavu. Další, větší shodný mechanismus, pocházející zhruba z 20. – 30. let minulého století, avšak nesignovaný výrobcem se stal součástí exteriérové expozice těžkých zemědělských strojů. Tam přibyla i jednokolová ruční sečka pro výsev jetelového semene. Do depozitáře byl uložen velký secí stroj za potah pocházející z Příkonic.

Numismatická část historického fondu byla obohacena o stříbrný tolar Ferdinanda II, nalezený volně v poli při průzkumu zbytků starých odpadů po těžbě železných rud jižně od Těší – Smolárny členem Brdského muzejního spolku V. Hitmanem.

Nehmotným, avšak důležitým hornicko-historickým předmětem se stal soubor historických fyzických a důlních map v elektronické podobě. Jedná se o kopie dosud neznámých dokumentů ze soukromého archivu z oblasti mirošovských uhelných příkopů.

Obecně historický fond byl obohacen o designově zajímavou soupravu zakázkového nábytku z 30. let 20. století v modernistickém stylu. Přibyl rovněž pár historických dřevěných lyží vč. bambusových holí s talíři a s kompletním vázáním Hamag typu „Kandahár“. Pocházejí z přelomu 40. a 0. let minulého století. Následují kompletní a funkční staré analytické váhy používané v minulosti ve strašické slévárně a zajímavá raznice na pytle rokycanského Hospodářského družstva, dále o dámský kostýmek z 50. let 20. století a dvě dámské haleny se obohatil textilní fond. Přibyl i několik předmětů z kuchyňských potřeb.

Do muzejní pinakotéky ve fondu Místopis přibyl obraz malířky Jindřišky Hánové, olej na plátně „Chalupy u Padrtského potoka“ a dvě grafiky, kamenotisky Milana Bauera, „Parník“ a „Fiakr“.

Fond militárií se rozrostl o vojenskou lodičku p. Svejkovského a tlakový obvaz britské armády z 2. světové války.

V únoru byl instalován nový evidenční program DEMUS Katalog do zvláštního, jen pro tento účel určeného počítače (použito starší PC s instalací programu Access 97, bez jehož podpory DEMUS nefunguje) s umístěním na zvlášť vyčleněném pracovišti.

Ochrana sbírkového fondu

Převážná část sbírky muzea je umístěna ve stálých expozicích. Předměty jsou vystaveny z největší části ve skleněných, uzamykatelných vitrínách, částečně pak (objemné a hmotné předměty) i volně. Obě budovy s expozicemi jsou opatřeny elektronickým výstražným systémem. Během návštěvní doby jsou prostory muzea pod dozorem průvodcovské služby. Exponované předměty jsou průběžně kontrolovány a konzervovány.



Ve dvou příručních depozitářích jsou uloženy předměty všech fondů s menšími rozměry a hmotností. Rovněž tyto předměty jsou pravidelně monitorovány a v případě potřeby jsou prováděny drobné konzervační zásahy.

Velké a hmotné předměty jsou uloženy v provizorním depozitáři, který je v současnosti již přeplněn. Depozitář je pod uzamčením a kontrolován. Muzeu stále chybí odpovídající depozitární prostory, kde by tyto předměty mohly být umístěny v odpovídajících tepelných a vlhkostních podmínkách. Současný stav je bohužel improvizovaný. Obec Strašice bude v r. 2012 opakovaně žádat o grant z prostředků Ministerstva pro místní rozvoj. Totéž se týká i stavby přístřešku pro exteriérové exempláře, kdy bude o příspěvek opakovaně požádán Plzeňský kraj.

Do mobiliáře muzea přibyla historická, strašickou firmou LAHAS restaurovaná vitrína, která byla umístěna ve Výstavní síni muzea, kde slouží k vystavování drobných předmětů v rámci dočasných expozic. Vitrínu muzeum obdrželo darem od soukromé osoby. Jako další mobiliář muzeum získalo darem dvě velkokapacitní dřevo-skleněné vitríny cca z 60. – 70. let 20. století, původně z depozitářů Národního technického muzea. Budou využity v budoucím depozitáři našeho muzea.

Zápůjčky, výpůjčky

Muzeum Středních Brd v roce 2011 nezapůjčilo žádný předmět jinému subjektu.

Pokud se týká výpůjček, byla na naši žádost prodloužena výpůjčka souboru předmětů (sádrový model komárovského pomníku Šoša Džugašviliho zv. Stalin, sádrový model

Ukřižovaného – zřejmě Bílkova práce, zvonková důlní výztuž, důlní kompresní motor, nářasný žlab, montovací páka ke žlabu – „prcpáka“, důlní kloset). Všechny tyto předměty, s výjimkou kompresního motoru, jsou umístěny ve stálých expozicích. Z Městského muzea v Radnicích přetrvává výpůjčka důlní lampy, ochranné přilby a historické záchranné masky. I tyto předměty jsou uloženy ve vitrínách stálé expozice. Z Muzea na demarkační linii v Rokycanech byl 7. 4. 2011 zapůjčen obrněný transportér OT – 810. Byl umístěn v exteriérové expozici v zahradě.



6. Výzkumná činnost

V roce 2011 se výzkum soustředil na soubor fyzických a historických důlních map zaniklých uhelných dolů u Mirošova a železorudných dolů v okolí Strašic. Soubor je elektronickou kopií získanou ze soukromé sbírky, jejíž majitel si nepřeje být uveden. Mapy nebyly dosud nikde publikovány. Soubor ve formátu djvu byl postupně převáděn na formáty JPG a byl prováděn jejich odborný popis. Výsledky dosavadních prací budou publikovány v r. 2012 jednak na výstavě u příležitosti 2. muzejní noci, jednak na odborných seminářích z dějin hornictví v Národním technickém muzeu, jednak na Hornické Příbrami a publikovány v příslušné literatuře.

Další výzkum se zabýval zajímavým námětem poskytnutým soukromou osobou, která vlastní nemovitost v Rokycanech. Jedná se o sesuv stráně s minimálním pokryvem svahových hlín na skalním podkladu spodnoordovických břidlic u nábřeží Klabavy v Rokycanech. Byla provedena odborná inženýrsko-geologická rekognoskace dotčených pozemků a studium mapových podkladů. Na jejich základě byla vypracována neveřejná odborná zpráva s návrhem dalších prací pro sanaci sesuvu. Zpráva o výzkumu je archivována na vedení muzea.

Z důvodů vládou ČR avizovaného rušení Vojenského újezdu Brdy (VÚB) byl ve spolupráci s Obcí Strašice proveden archivní výzkum týkající se především území bývalého Západočeského kraje v dnešním VÚB. Výzkum se opíral především o studium archivních podkladů ve Státním okresním archivu v Příbrami a dále o historické katastrální a lesnické mapy i související literaturu. Výsledky byly zpracovány v podobě dokumentu „Návrh uspořádání území Vojenského újezdu Brdy po zrušení vojenského újezdu“. Dokument

byl prezentován na semináři „Ochrana Brd povojenských“ ve Strašicích 15. 9. 2012 a je trvale zveřejněn na webu našeho muzea.



7. Badatelský a ostatní odborný servis, poskytování informací dle zák. č. 106/1999 Sb.

Ve smyslu zákona č. 106/1999 nebyl vznesen vůči muzeu v r. 2011 žádný dotaz či požadavek.

V rámci konzultační činnosti muzea byla diskutována možnost využití části sbírek, fond mineralogie, na výstavě o železitých křemenech v Muzeu Českého krasu v Berouně a připomínkován scénář k této výstavě. Výstava nakonec proběhla bez zápůjčky našich exponátů.

S laickou veřejností bylo konzultováno několik historických a přírodovědných regionálních problémů, především z oboru vojenské historie (drobná podzemní stavba – úkryt u Medového újezdu), výskyt železitých křemenů, určení donesených vzorků minerálů a fosilií.

8. Další vzdělávání pracovníků muzea

Dokumentátorka muzea, paní Renata Převrátilová nastoupila ve školním roce 2011/12 do základního kurzu Školy muzejní propedeutiky při Asociaci muzeí a galerií ČR. Studium ukončí odevzdáním a obhajobou seminární práce na téma Doprovodné programy v Muzeu Středních Brd a příslušnou zkouškou před komisí.

9. Účast na kongresech, konferencích, symposiích a odborných seminářích

Muzeum Středních Brd uspořádalo ve dnech 15. – 16. 9. 2011 seminář nazvaný „Ochrana Brd povojenských“, který se uskutečnil ve Velkém sále Společenského domu ve Strašicích. Organizace semináře se účastnili M. Lang, T. Makaj, R. Převrátilová, E. Lexová (knihovna) a T. Svoboda (OÚ Strašice). Seminář, jak napovídá jeho název, byl zaměřen především na ochranu přírody a kulturního odkazu i na další uspořádání a využití prostoru Vojenského újezdu Brdy (VÚB) po avizovaném odchodu armády z tohoto území. Bylo obesláno na 200 odborných pracovišť (mj. AOPK -. MŽP ČR, MV ČR, MO ČR, Krajského zastupitelstva Plzeňského kraje, Krajského úřadu Plzeňského kraje, Západočeského muzea v Plzni, Hornického Muzea v Příbrami, Okresního archivu v Příbrami, Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, Podbrdského muzea v Rožmitále) a jednotlivých oborníků, dotčených obcí a jejich zástupců, dotčených občanských sdružení (Svazek obcí Podbrdsko, Brdy res publica, Vojenské historické sdružení Brdy aj.), škol (např. Západočeská univerzita v Plzni) i jednotlivých zájemců z řad široké veřejnosti, kteří se účastnili probíhající diskuse na webu obce Strašice k problematice.

Semináře se nakonec zúčastnilo 43 účastníků, z nichž 16 předneslo své referáty a příspěvky. V rámci semináře proběhl první den i společenský večer zahájený křtem a prezentací nové turistické mapy Středních Brd. Na semináři zaznělo 18 příspěvků: Návrh uspořádání území Vojenského újezdu Brdy po zrušení Vojenského Újezdu Obce Strašice (RNDr. Martin Lang, Muzeum Středních Brd, Strašice), Čáp černý v Brdech (RNDr. František Pojer, AOPK ČR), Animal grazers management (Václav Voska, Bukovany), Zaslouží si příroda v Brdech zvláštní ochranu? (JUDr. Michal Čámský, Brdy – res publica, o. s.), Přírodní hodnoty Brd a jejich význam v rámci ČR (RNDr. Vojen Ložek, Dr.Sc., AOPK ČR, středisko Praha a Střední Čechy), Návrh ochrany přírody a krajiny Brd (v případě zrušení vojenského újezdu), (Ing. Jaroslav Pipek, Mgr. Jan Šásek, Mgr. Josef Spilka, AOPK ČR, středisko Praha a Střední Čechy), Chráněná krajinná oblast Český les, (Ing. Jindřich Horáček, AOPK ČR, CHKO Český les), Ochrana významné botanické lokality a druhy cévnatých rostlin ve Středních Brdech (RNDr. Rudolf Hlaváček, Hornické muzeum Příbram), Brdy z pohledu vybraných skupin živočichů (raci, mihule a ryby, obojživelníci, plazi) a perspektivy jejich ochrany po případném zrušení VVP, (Mgr. David Fischer, Hornické muzeum Příbram), Brdský endemit koníček granátový, (Ondřej Vaculík, město Hořovice), Postup vyhlašování CHKO (Ing. Dušan Utinek, Ministerstvo životního prostředí ČR), Archeologie na Strašicku a její objevy v 19. a 20. století, (Mgr. Tomáš Makaj, Muzeum Středních Brd), Archeologické dědictví středních Brd: současný stav poznání a problematika jeho ochrany, (Mgr. Karel Nováček, PhD., Katedra archeologie, (Západočeská univerzita v Plzni), Brdská edice a Brdský muzejní spolek, (Mgr. Tomáš Makaj, Muzeum Středních Brd), Problematika silniční komunikační sítě ve VÚ Brdy. Ing. Miroslav Jaroš, (Zastupitelstvo Plzeňského kraje),

Litinové drobné architektury ve VÚ Brdy a související tematika, (Mgr. Jana Bělová, Muzeum hlavního města Prahy), Vybrané geologické a paleontologické lokality ve VÚ Brdy hodné zvláštní ochrany, (RNDr. Martin Lang, Muzeum Středních Brd), Rozvoj a regulace jako nástroje účinné ochrany, (Ing. Arch. Vít Kučera, Za ochranu a rozvoj Brd, o.s.).

K semináři bylo původně zamýšleno i vydání sborníku, ovšem díky nedodání příspěvků od velké části zúčastněných bylo od něj upuštěno. Seminář byl prezentován v médiích (Český rozhlas, TV ČT 1, MF Dnes, Rokycanský Deník, Příbramský Deník, Podbrdské noviny a řada internetových portálů).

Muzeum se na semináři prezentovalo celkem čtyřmi odbornými příspěvky. Zásadní příspěvek, který vypracovalo naše muzeum ve spolupráci s Obcí Strašice (autoři M. Lang, J. Hahner, J. Kantor, T. Svoboda) byl trvale zveřejněn na webových stránkách muzea.

Celá akce byla hodnocena účastníky i médii příznivě.



Veletrh cestovního ruchu ITEP Plzeň proběhl ve dnech 20. – 22. 10. 2011 v hale TJ Lokomotiva Plzeň. Muzeum zde mělo po celé trvání otevřený stánek s propagačními materiály, který obsluhovala a informace podávala Renata Převrátilová.

Účast na seminářích Historie hornictví (Národní technické muzeum v Praze), Historie hutnictví (NTM Praha) a Hornická Příbram (DIAMO a. s.) musela být pro onemocnění RNDr. M. Langa zrušena vč. jeho příspěvků.

10. Návštěvnost muzea

R. 2011 muzeum navštívili celkem 3.153 návštěvníci. Do stálých expozic se přišlo podívat 1390 návštěvníků hradících vstupné, z toho 375 návštěvníků za plné vstupné, 924 za snížené vstupné. 371 návštěvníků expozic nebylo zpoplatněno (děti do 6 let, novináři, pedagogický doprovod, členové AMG, ubytovaní v turistické ubytovně). Bylo vydáno 91 rodinných vstupenek pro celkem 284 návštěvníků. Přednášek se zúčastnili 292 posluchači. Na exkurze a vycházky se dostavilo celkem 169 osob. Pouze příležitostné výstavy navštívilo 124 zájemců. Na příležitostné, bezplatné akce muzea, jako byly vernisáže výstav, křty publikací a Muzejní noc přišlo 738 osob. Přehled o návštěvnosti podává Tabulka č. 1.

Celkově lze návštěvnost v r. 2011 charakterizovat jako narůstající oproti minulým letům



Tabulka č. 1

Návštěvnost muzea v r. 2011

Platící dospělí návštěvníci stálých expozic	375
Platící děti a senioři ve stálých expozicích	924
Návštěvy stálých expozic s právem volného vstupu	371
Počet osob v platících rodinných skupinách ve stálé expozici	284
Počet posluchačů přednášek	292
Počet účastníků exkurzí a vycházek	169
Počet osob pouze na příležitostných výstavách	124
Počet osob na příležitostných akcích	738
CELKEM OSOB	3277

11. Návštěvnost ubytovny

Služeb turistické ubytovny využilo celkem 140 nocležníků, z toho 18 dětí. Celkově má návštěvnost ubytovny ve srovnání suplynulým rokem vzrůstající tendenci. Přehled o ubytování přináší Tabulka č. 2.

Tabulka č. 2

Návštěvnost turistické ubytovny v r. 2011

Počet ubytovaných dospělých	122
Počet ubytovaných dětí	18
CELKEM UBYTOVANÝCH OSOB	140



12. Prezentace práce Muzea Středních Brd

Kromě výše uvedených akcí, na nichž se muzeum aktivně zúčastnilo (semináře, veletrh), se naše instituce veřejně prezentovala výstavami, účastí na celostátní akci „Rožmberský rok“, zimní soutěží pro děti, vlastními přednáškami, organizováním přednášek externích autorů, exkurzemi a výlety s výkladem pro širokou veřejnost i zájmové skupiny a publikováním svých prací.

Výstavy

V uplynulém roce proběhlo přímo v muzeu, resp. jeho Výstavní síni celkem 5 výstav.

Na počátku roku pokračovala již v prosinci 2010 zahájená výstava „Rozžaté lampy Stínu“, jejímiž kurátory byli Mgr. Tomáš Makaj a Mgr. Dominik Mačas (Český rozhlas Plzeň). Výstavu provázel pestrý doprovodný program: komentovaná prohlídka výstavy (D. Mačas), přednáška Karel Vokáč – básník, učitel a voják (T. Makaj), přednáška Sdružení západočeských výtvarných umělců v Plzni (Petr Jindra – Západočeská galerie v Plzni) a setkání potomků umělců edice Stín. Výstava skončila 25. 1. 2011.

19. 2. 2011 měla vernisáž výstava obrazů rokycanské malířky Jindřišky Hánové nazvaná „Jak to vidím já“. Jednalo se o první autorčinu samostatnou výstavu. Žánrově převládala krajina a zátiší s květinami, použita byla technika malby olejem, akvarel, pastel a kresba rudkou. Kurátorem výstavy byl M. Lang. Výstava byla též prodejní a celkově velmi úspěšná. Ukončena byla 16. 4. 2011. Z vernisáže výstavy byl pořízen Václavem Šestákem (Podbrdské noviny) krátký videozáznam, který byl zveřejněn na webu muzea.



V souvislosti s akcí První muzejní noc byla dne 27. 5. 2011 zahájena slavnostní vernisáží výstava „Podbrdsko ve znamení pětিলisté růže“, jejímž kurátorem byl T. Makaj. Výstava, stejně jako celá akce Muzejní noci proběhla ve znamení celostátní akce „Rožmberský rok“, které se muzeum zúčastnilo. Výstava přinesla návštěvníkům řadu informací o středověkém rožmberském panství na Strašicku, Zbirožsku a Radnicku, připomněla zachovalé památky v regionu na tuto dobu a předvedla řadu místních archeologických nálezů. Ozvláštnily ji i středověké kostýmy z krejčovské dílny paní Kateřiny Bejčkové z Dobříva. Výstava skončila 31. 7. 2011.

Od 6. 8. 2011 proběhla Výstava obrazů, kreseb a grafiky Karla Dvořáka. Kurátor T. Makaj ji zahájil vernisáží při příležitosti strašického posvícení, hudební doprovod obstarala Marie Hixová, Ivan a Miroslav Orcígrovi. Výstava byla ukončena 30. 9. 2011.

Poslední výstavou roku byla grafika plzeňského výtvarníka Milana Bauera s názvem „Poezie techniky rydlem“. Autor představil řadu zajímavých grafik inspirovaných především technickými vynálezy 19. a počátku 20. století, jakož i přírodovědnými, resp. anatomickými náměty. Vernisáž proběhla 17. 11. 2011 a byla ukončena až v 6. února roku 2012. Vernisáž byla natočena na DVD, jehož 1 exemplář je archivován v muzeu a závěrečná část bude zpřístupněna webu muzea.

Rožmberský rok

Národní památkový ústav, územní pracoviště České Budějovice uspořádalo v r. 2011 pod záštitou ministra kultury celostátní akci „Rožmberský rok“, konanou u příležitosti 500. výročí úmrtí posledního Rožmberka Petra Voka. Muzeum na svých akcích věnovaných této příležitosti používalo certifikované logo Rožmberského roku. Akce pořádané k této příležitosti, tj. První muzejní noc (viz kapitola 13), soutěž pro děti „Zimní stopou Středním Brdy a Podbrdskem“ a vlastivědnou vycházkou i exkurzí (viz níže) byly zveřejněny na příležitostných celostátních webových stránkách www.rozmberskyrok.cz.

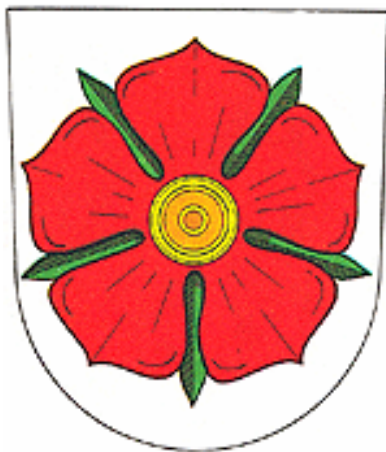
Dětská zimní soutěž „Zimní stopu Středními Brdy“ byla muzeem vyhlášena na období 15. 1. – 20. 4. 2011. Byla určena dětem od 7 do 15 let. Soutěž se uskutečnila ve spolupráci s nakladatelstvím Region All Plzeň, které částečně sponzorovalo ceny. Pravidla zpracovala komise složená ze zástupců muzea (M. Lang, R. Převrátilová, T. Makaj), nakladatelství (H. Voděrová) a ZŠ Karla Vokáče (Mgr. Marcela Paulová). Tatáž komise posléze hodnotila soutěžící. Herní plán vypracoval M. Lang, úvodní list a herní listy graficky vytvořil Milan Bauer. Hra byla koncipována tak, aby děti mohly uplatnit v odpovědích na otázky kvízu a v úkolech své znalosti získané návštěvami v muzeu, při vlastivědné vycházce a exkurzi i z vlastních prací z terénu i vyhledávání v literatuře. Během soutěže se děti i s doprovodem zúčastnili exkurze do Mirošova s programem „Historie mirošovského zámku a Mirošovský kamenný zástup (barokní sochy v Mirošově)“, lektor M. Lang. Dále byly účastny vlastivědné vycházky „Po stopách Rožmberků“, lektor T. Makaj. Odevzdané herní listy vyhodnotila výše uvedená komise, která též rozhodla o pořadí. Vítězové byli odměněni hodnotnými dary, převážně knižními publikacemi, které věnovala Obec Strašice a nakladatelství Region All, Plzeň. Dále byly rozděleny drobné dárky z propagačního materiálu Muzea Středních Brd. Vítězové a pořadí účastníků, kteří dokončili celou soutěž, byli zveřejněni na muzejním webu.

Muzejní noc 2011

První strašická muzejní noc v historii proběhla 27. 5. 2011 mezi 17. a 24. hodinou. Nesla název „Ve znamení pětিলisté růže“ a odkazovala tak na Rožmberský rok a současně na středověkou historii Strašic a okolí sepnatou s rodem Rožmberků. Konala se ve spolupráci

s Římskokatolickou farností Rokycany (akce Noc kostelů) a Muzeem veřejné dopravy ve Strašicích. Toto muzeum mělo rovněž otevřeno svoji expozici a navíc provozovalo mezi Strašicemi a Rokycany zvláštní příležitostnou linku „Muzeal Expres“ vlastním historickým autobusem.

Muzeum zde prezentovalo svou práci zejména výstavou popsanou výše a dále zajímavou akcí reprezentující staré technologie lesních řemesel na Brdech, totiž vypálením dřevěného uhlí v historickém milíři. Celou akci měli v režii především dobrovolníci z řad Brdského muzejního spolku a zaměstnanců Obecního úřadu, kteří jednak zajistili dřevo pro milíř, jednak provedli vlastní stavbu milíře a jeho vypálení. Původní předpoklad spolupráce s CHKO Český les se nevyplnil pro náhlou indisposici příslušného odborníka. Dále se návštěvníci seznámili s dobovou středověkou hudbou v podání skupiny Miritis a s dobovými zbraněmi a taktikou boje v představení skupiny historického šermu Kadeti. Staré pověsti a vyprávění ze Strašicka zajistili členové Brdského muzejního spolku. Akci navštívilo 406 účastníků. Pro nečekané onemocnění gestora akce M. Langa bylo nutno původní scénář operativně pozměnit.



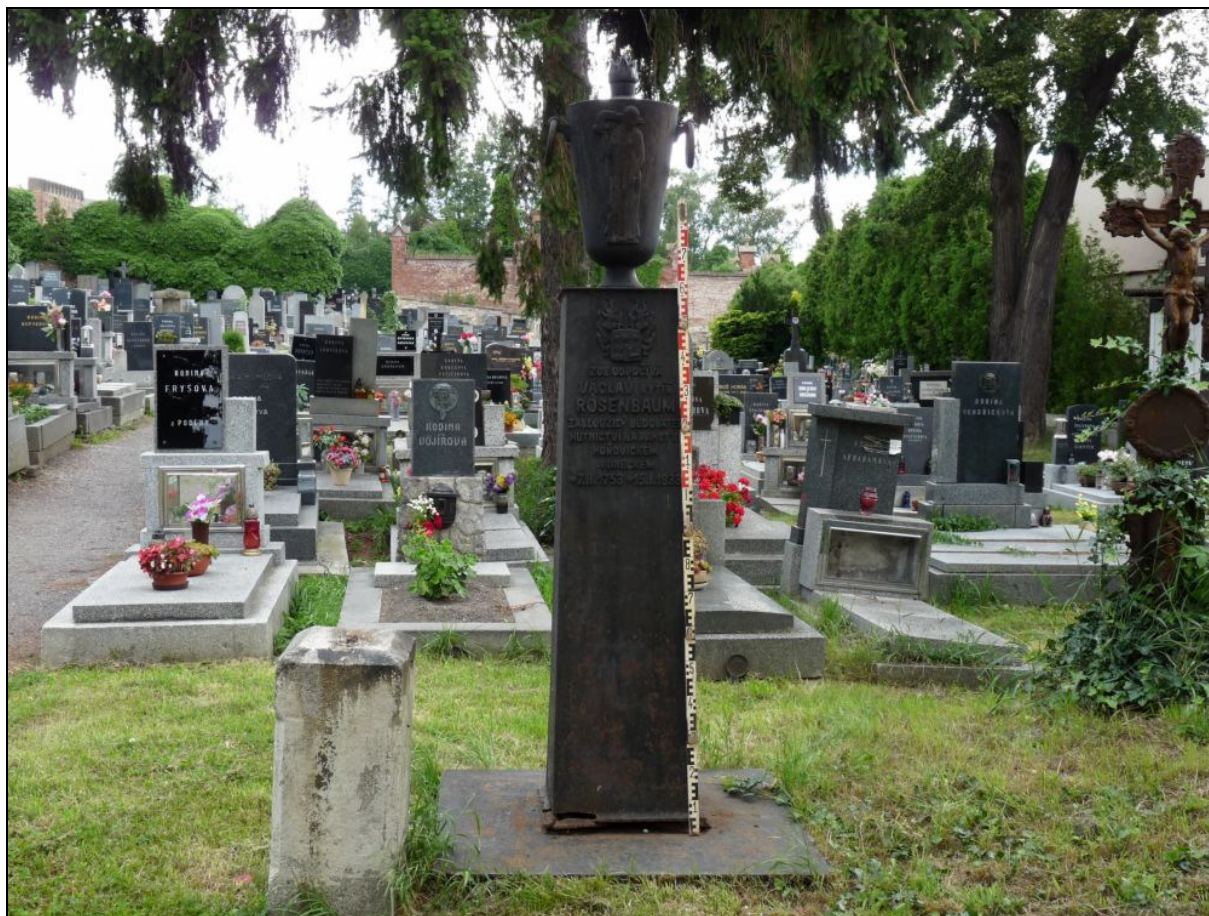
Přednášky

První přednáška proběhla 18. 1. 2011 jako doprovodná akce k výstavě o edici Stín. Nesla název „Sdružení západočeských výtvarných umělců v Plzni“ a přednesl ji Mgr. Petr Jindra ze Západočeské galerie v Plzni. Přednáška byla věnována sdružení výtvarníků, které úzce spolupracovalo s meziválečnou edicí „Stín“ a rovněž prezentovala publikaci „Umění českého západu“.

5. 5. 2011 se uskutečnila ve spolupráci Místní knihovny Strašice, Nakladatelství Baron, Hostivice a muzea přednáška Tomáše Makaje k nové knižní publikaci autorů Tomáše Makaje a Petra Prokūpka „Strašice a okolí v obrazech“, prvního svazku Brdské edice. Přednáška se konala u příležitosti křtu, resp. prezentace nové knihy a byla doprovázena besedou autorů. Recenze na publikaci od M. Langa vyšla v časopisu Barňák.

20. 5. 2011 zorganizovalo muzeum přednášku v Malém sále Společenského domu ve Strašicích. Pronesla ji členka Brdského muzejního spolku a pracovnice Muzea hlavního města Prahy Mgr. Jana Bělová a nesla název „Hřbitove, hřbitove, zahrado železná“. Byla zaměřena

na výsledky dlouhodobého výzkumu lektorky o funerální litině na Brdech, Podbrdsku a okolí a srovnání s produkcí středoevropských železáren od konce 18. do počátků 20. století.



Přednášky na semináři „Ochrana Brd povojenských“ (viz kapitola 9) přednesli za naše muzeum RNDr. Martin Lang a Mgr. Tomáš Makaj.

Přednáška M. Langa „Návrh uspořádání území Vojenského újezdu Brdy po zrušení Vojenského Újezdu Obce Strašice“ prezentovala výsledky výzkumu a práce muzea a Obce, na níž se kromě přednášejícího podíleli Jiří Hahner, Mgr. Jiří Kantor a Mgr. Tomáš Svoboda. Přednáška sumarizovala základní inventarizaci přírodně cenných území a kulturních památek, současný stav správy území a navrhla ochranu přírody a kulturního dědictví v podobě vyhlášení Chráněné krajinné oblasti po odchodu Československé armády z VÚ Brdy. Současně navrhla nové správní rozdělení VÚB tak, aby došlo k administrativní úpravě poměrů před vyhlášením VÚB do stavu před vyhlášením VÚB v r. 1952.

Zaměření a obsah druhé přednášky M. Langa „Vybrané geologické a paleontologické lokality ve VÚ Brdy hodné zvláštní ochrany“ je zřejmé již z jejího názvu. Kromě paleontologicky (Kočka, Jince – Vystřkov, Koníček) a geologicky (Florián, Velký kámen, Jedová hora) i geomorfologicky (Koníček, Jindřichova vyhlídka, Velký kámen) významných lokalit byly navrženy k ochraně i lokality významné proslou hornickou a lamačskou činností (Florián, Červený lom, Jedová hora, důlní pole Zuzana v Neřežíně).

Prvá přednáška T. Makaje „Archeologie na Strašicku a její objevy v 19. a 20. století“, byla zaměřena na osobnosti regionu, které se zabývali archeologií ať už amatérsky nebo profesionálně. V 19. století se jednalo o ryze amatérskou linii vzniklou z vlasteneckého

a romantického nadšení. Zde byl zmíněn především F.A. Heber, Vilém Pobuda, Kliment Čermák. 20.století se již neslo v duchu profesionalizace a rozvoji archeologické vědy. Přednáška zmínila i osudy jednotlivých archeologických artefaktů, které měly spojitost se strašickou kotlinou. Závěrem byl zmíněn výzkum Západočeské Univerzity v rámci projektu „Opomíjená archeologie“.

Druhá Makajova přednáška „Brdská edice a Brdský muzejní spolek“ měla za úkol informovat o občanském sdružení a publikačních aktivitách externě sepijatých s činností Muzea Středních Brd.

Seznam ostatních přednášek externích autorů uvádí kapitola 9.

Exkurze a vlastivědné vycházky

V rámci výše popsané hry pro děti „Zimní stopou Středními Brdy“ se uskutečnily dvě exkurze, resp. vlastivědné vycházky.

První se konala 13. 3. v Mirošově a měla za úkol seznámit účastníky s historií Mirošova s důrazem na barokní dobu. Návštěvníci si prohlédli s odborným výkladem mirošovský zámek a sochařskou výzdobu intravilánu města. Lektorem byl M. Lang, na zámku ve spolupráci se správcem Ing. Pavlem Kašparem. Přítomno bylo 18 osob.

Druhá vlastivědná vycházka proběhla pod názvem „Po stopách Rožmberků“ ve Strašicích a jejich blízkém okolí 11. 4. a jejím úkolem zúčastněné s historií Strašicka zaměřenou nejvíce na středověk, ale i na staré pověsti spjaté s navštívenými lokalitami. Lektorem pro 41 posluchače byl Tomáš Makaj.

Na počátku dubna 2011 proběhla exkurze pro zaměstnance pojišťovny Kooperativa na hrad Valdek s odborným výkladem M. Langa. Přítomno bylo 42 osob.

19. 4. 2011 byla uspořádána exkurze pro 15 členů Klubu hornických důchodců z Nýřan do mirošovské pánve zaměřená na historii dolování v této pánvi. Exkurzi vedl M. Lang.

Tématická exkurze ze stálé nabídky muzea „Kterak železo z moře do Rokycan přišlo“ zaměřené na klabavský a ejpovický železorudný revír se v dubnu zúčastnil I. a II. ročník Gymnázia Rokycany v počtu 24 osob. Odborný výklad podal M. Lang.

Další tématická exkurze v březnu 2011 „Za černým zlatem pod Brdy“ mirošovskou uhelnou pánví pod vedením M. Langa absolvovala skupina amatérských zájemců z Hořovicka (11 osob) a v květnu devátý ročník Základní školy TGM v Rokycanech, celkem 18 účastníků.

13. Činnost muzea v rámci Asociace muzeí a galerií

Muzeum v roce 2011 uspořádalo výše uvedenou Muzejní noc „Ve znamení pětিলisté růže“ v rámci celostátního Festivalu muzejních nocí. Dále zpracovalo aktualizaci údajů pro databázi AMG a odevzdalo pro informační účely ve Věstníku AMG svůj plán akcí.

14. Webové stránky muzea

Webové stránky muzea s adresou www.muzeumstrasice.eu fungovaly bezchybně po celý rok 2011 a přinášely všemožné aktuální informace o dění v muzeu i avíza pořádaných akcí. Obsah muzejních stránek zpracovávali Martin Lang a Renata Převrátilová, administrátora stránek vykonával na smlouvu o provedení prací Mgr. Martin Weber. Webové stránky byly během celého roku sledovány statistikou TOP LIST, kde jsou zařazeny v oboru muzeí a galerií. V tomto oboru se pohybovaly co se sledovanosti týče mezi 4. – 12. místem žebříčku.

Maximální sledovanosti dosáhly dne 10. 5. 2011 počtem 92 návštěv (shodná s maximálním počtem návštěv v r. 2011), minimální pak 11. 6. a 17. 12. 2011 pouhými třemi návštěvami. Celkem za rok 2011 došlo na webu muzea k 7.427 návštěvám.

Přehled o rozložení návštěv během roku po jednotlivých měsících podává Tabulka č. 3.

Tabulka č. 3

Návštěvnost webových stránek www.muzeumstrasice.eu v r. 2011

Měsíc r. 2011	Počet návštěv webových stránek
leden	747
únor	792
březen	796
duben	859
květen	1000
červen	555
červenec	417
srpen	427
září	555
říjen	506
listopad	426
prosinec	347
Celkem r. 2011	7427

Počet návštěv má oproti minulým letům vzrůstající tendenci.(v r. 2010 celkem 6.416 návštěv).

15. Publikační činnost

Knižní publikace

Jiříčka, V.: Klapající minulost. Baron, Mgr. P. Prášil – Brdská edice, sv. 2, Hostivice, 2011

Lang, M.: Dějinné reminiscence – Čas písmem nepopsaný, Letopisy zašifrované v kameni. In Broncová D., ed. Praha 9 křížem krázem, MILPO Media, Praha, 2012, str. 7 – 9, 110 – 115.

Lang, M.: Již staří lovci mamutů..., Geologie. In Broncová, D., ed. Praha 6 křížem krázem, MILPO Media, Praha, 2012, str. 9 – 13, 91 – 97.

Lang, M.: Tramping. In Voděrová, H., Krčmář, L., Růžicka, D. Historie turistiky v Plzeňském kraji, RegionAll – Plzeňský kraj, Plzeň, 2011, str. 88 – 93.

Makaj, T., Prokůpek, P. Strašice a okolí v obrazech. Baron, Mgr. P. Prášil – Brdská edice, sv. 1, Hostivice, 2011

Odborné recenzované publikace a sborníky

Lang, M.: Zaniklé alaunové hutě na Rokycansku a severním Plzeňsku. In Laboutková, I., ed. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 216, Z dějin hutnictví 41, Národní technické muzeum, Praha, 2011, str. 44 – 47.

Lang, M.: Makaj, Tomáš a kolektiv. Střední Brdy na starých fotografiích a pohlednicích, Baron, Hostivice, 2010. In Podbrdsko, Státní okresní archiv Příbram – Hornické muzeum Příbram, Příbram, 2011

Lang, M., Bělová, J.: O výzkumu podzemí kostela Narození Panny Marie a přilehlé fary ve Starém Plzenci v r. 2010. In Jižní Plzeňsko IX – Historickovlastivědný sborník Muzea Jižního Plzeňska v Blovicích, Blovice, 2012, str. 70 – 78.

Časopisy

Lang, M.: Poklady nejen na Velký pátek. In Vítaný host, jaro 2011, RegionAll, Plzeň, 2011, str. 23

Lang, M.: Poslední šichta čtrnácti pomocníků, Na výletě v Albánii bez pasů a víza. In Vítaný host, léto 2011, RegionAll, Plzeň, 2011, str.

Lang, M.: Přírodní památka Bašta, unikátní památka povrchového dobývání černého uhlí, Romantický klenot Březina. In Vítaný host, podzim 2011, RegionAll, Plzeň, 2011, str. 8 – 9, 26 – 27

Lang, M.: Zmizelá Dršťka, Jak pan Barrande trilobity nenašel. In: Vítaný host, zima 2011, RegionAll, Plzeň, 2011, str. 8 – 9, 30 – 31

Lang, M.: Střední Brdy za jedno odpoledne. In Turista, 10, Klub Českých turistů, Praha, 2011, str. 17 – 19

Lang, M.: Co bude s Brdy po odchodu vojáků? In Mirošovské střípky, 4, MěÚ Mirošov, 2011

Lang, M.: Recenze nové knihy Makaj, Tomáš a kolektiv. Střední Brdy na starých fotografiích a pohlednicích, Baron, Hostivice, 2010. In Barňák, 1, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M.: Vojáci chtějí skončit. Zbude z Brd prd? In Barňák, 5, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M.: Brdská edice se rozjela naplno. Recenze knih „Strašice a okolí v obrazech“ a „Klapající minulost“. In Barňák, 11, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M., Makaj, T.: Rozloučení se Starým rokem v Muzeu Středních Brd. In Barňák, 1, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M., Makaj, T.: Muzejní novinky Nového roku. In Barňák, 2, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M., Makaj, T.: Ohlédnutí za únorem v muzeu. In Barňák 3, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M., Makaj, T.: Muzejní předjaří. In Barňák, 4, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M., Makaj, T.: Muzeum se ohlíží za aprílem. In Barňák, 5, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M., Makaj, T.: Muzejní máj opožděně a příchod léta nádavkem. In Barňák, 7, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M., Makaj, T.: Z muzea uprostřed rozmarného léta. In Barňák, 8, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M., Makaj, T.: Co přinesl letošní srpen muzeu a muzeum veřejnosti. Barňák, 9, KO OÚ, Strašice, 2011

Lang, M., Makaj, T.: Zprávy z muzea za měsíc září a říjen. In Barňák, 11, KO OÚ, Strašice, 2011

Publikace v denním tisku, internetových portálech a dalších médiích

Lang, M.: články a tiskové zprávy pro ČTK, MF Dnes, Rokycanský deník, Příbramský deník, Podbrdské noviny (zde též pod šifrou –mlmi-), internetový portál Příbram, www.pribram.cz, portál www.kamzajdem.cz, web Muzea Středních Brd www.muzeumstrasice.eu, Český rozhlas Plzeň (Historie hradů a zámků, red. Rosendorfský), Česká televize - ČT 1 (cyklus Toulavá kamera: Mirošov)

Makaj, T.: Český rozhlas -10 dílů: Obrázky ze Strašic a okolí

Český rozhlas- 5 dílů: Pověsti Středních Brd

16. Přehled médií, která v r. 2010 referovala o Muzeu Středních Brd

V r. 2011 referovala o Muzeu Středních Brd následující média:

Česká televize ČT 1, ČT 24, Česká tisková kancelář (ČTK), Český rozhlas 2, MF Dnes, Rokycanský deník, Plzeňský deník, Příbramský deník, Podbrdské noviny, internetové informační portály.

Zprávu vypracoval: RNDr. Martin Lang
vedoucí Muzea Středních Brd

Spolupracovali: Mgr. Tomáš Makaj
*odborný pracovník Muzea Středních Brd,
vedoucí Kulturního odboru OÚ Strašice*

Renata Převrátilová
dokumentátorka Muzea Středních Brd

Rozdělovník: 1 – 5 Rada Obce Strašice
6 - 7 Výbory Zastupitelstva Obce Strašice
8 Muzeum Středních Brd, Strašice

